

# ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

---

## ПРОТОКОЛ

### № 205

На 10 април 2020 г. се проведе заседание на Централната изборителна комисия при следния

#### Д н е в е н р е д:

1. Обсъждане на решение за преминаване към дистанционно провеждане на заседанията на ЦИК.

*Докладва: Стефка Стоева*

2. Докладване на Указ № 77 от 07.04.2020 г. на президента на Република България за пренасрочване на частичните и нови местни избори.

*Докладва: Силва Дюкенджијева*

3. Обсъждане на проект за писмо до всички ОИК.

*Докладва: Катя Иванова*

4. Доклад по подготовката на пътната карта за провеждането на дистанционно електронно гласуване.

*Докладва: Кристина Стефанова*

5. Представяне на финансовия отчет за касово изпълнение на бюджета.

*Докладва: Севинч Солакова*

ПРИСЪСТВАХА: Стефка Стоева, Кристина Стефанова, Силва Дюкенджијева, Таня Йосифова, Севинч Солакова, Георги Баханов, Димитър Димитров, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мирослав Джеров, Николай Николов, Силвия Стойчева, Таня Цанева и Цветанка Георгиева.

Заседанието бе открито в 11,15 ч. и председателствано от госпожа Стефка Стоева – председател на Комисията.

\* \* \*

**ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА:** Откривам заседанието на Комисията. Налице е необходимият кворум за провеждане на заседанието. Отсъстват колегите Андреев и Арnaudов, които са със заявления за ползване на отпуск.

Колеги, имате дневния ред. Предлагам към него да бъде включена още една точка, за която имаме готовност: представяне на финансовия отчет за касово изпълнение на бюджета. Ще докладва госпожа Солакова.

Моля, процедура по гласуване за предложениия дневен ред с това допълнение.

За –15, против – няма. *(Димитър Димитров, Емил Войнов, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Кристина Стефанова, Мария Бойкинова, Мирослав Джеров, Николай Николов, Севинч Солакова, Силва Дюкенджиева, Силвия Стойчева, Стефка Стоева, Таня Цанева и Цветанка Георгиева.)*

**По т. 1 от дневния ред:**

1. Обсъждане на решение за преминаване към дистанционно провеждане на заседанията на ЦИК.

Предложила съм Ви проект за решение. Имам корекция: вместо § 6 да се чете чл. 6а от Закона. Проектът е предоставен вчера. Решението е за преминаване към провеждане на заседания на ЦИК от разстояние. Тази възможност е предоставена от вчера за всички държавни органи. Изменението в Закона за мерките и действията по време на извънредното положение е от вчера, от деня на обнародването на изменителния закон. То ще се качи на нашата страница.

Имате думата. Има ли бележки, корекции?

ИВАЙЛО ИВКОВ: Дали не е по-добре да се изписва правилно името на COVID-19, на латиница?

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Използвам българското название – Ковид-19, коронавирус, да не е на латиница.

Решението ще се качи на страницата ни.

Други колеги? Няма.

Моля, процедура на гласуване на решението.

За – 14, против – 1. (*За – Димитър Димитров, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Кристина Стефанова, Мария Бойкинова, Мирослав Джеров, Николай Николов, Силва Дюкенджиева, Силвия Стойчева, Стефка Стоева, Таня Йосифова, Таня Цанева и Цветанка Георгиева; против – Севинч Солакова.*)

Във връзка с това решение, колеги, има оферта от „Информационно обслужване”, което да осигури необходимата платформа за осъществяване гласуване от разстояние. Изслушахме ги на работна среща, чухме уточненията. Алтернативата, която поискахме, е офертата да бъде за 3 месеца и коригираната съответно цена – вместо за 1 година, тя пропорционално се редуцира за 3 месеца. С това уточнение – да не се качват документи в облачното пространство.

Има ли други бележки към дадената ни оферта?

Колегата Димитров.

ДИМИТЪР ДИМИТРОВ: Кратко допълнение: Може допълнително да се договори заплащане на този оператор, който ще идва, ще ни поддържа и ще присъства. Виждам, че това не е включено в общото предложение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Ние сме наясно, че трябва да има такъв техен представител. Те ще ни дадат цена. Приемаме, че трябва да има. Разбрахме, че към днешна дата е трудно да се определи времетраенето и сложността.

Други въпроси? Ако няма, моля процедура на гласуване за офертата на „Информационно обслужване”.

За – 14, против – 1. (*За – Димитър Димитров, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Кристина Стефанова, Мария Бойкинова, Мирослав Джеров, Николай Николов, Силва Дюкенджијева, Силвия Стойчева, Стефка Стоева, Таня Йосифова, Таня Цанева и Цветанка Георгиева; против – Севинч Солакова,*)

Преминаваме към т. 2 от дневния ред:

Докладване на Указ № 77 от 07.04.2020 г. на президента на Република България за пренасрочване на частичните и нови местни избори.

Госпожа Дюкенджијева.

СИЛВА ДЮКЕНДЖИЈЕВА: Уважаеми колеги, има изпратен до ЦИК Указ № 77 от 7 април на президента на Република България. Това е указът, с който всички насрочени избори за 14 юни – частични и нови, са пренасрочени за 27 септември 2020 г. Указът днес е обнародван в „Държавен вестник” бр. 35. Докладвам това за сведение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Преминаваме към т. 3, колеги:

Обсъждане на проект за писмо до всички ОИК.

Госпожа Иванова има думата.

КАТЯ ИВАНОВА: Уважаеми колеги, в ЦИК е постъпило питане – писмо, от ОИК, с което ни уведомяват, че при тях са постъпили документи от Административен съд – Кюстендил, по а.д. № 130 от 2020 г. по описа на същия съд. С постановеното решение е било отменено решение №118-МИ на ОИК Сапарева баня, с което е отхвърлено предложението за предсрочно прекратяване на пълномощията на кмета на с. Овчарци, община Сапарева баня.

Преписката е върната на ОИК за ново произнасяне при спазване на задължителните указания по прилагането на Закона.

В тази връзка, с оглед получените в ОИК документи, както и наше писмо от 24 март във връзка с обявеното от Народното събрание извънредно положение и с оглед Закона за мерките и действията по време на извънредното положение колегите от ОИК се обръщат към ЦИК с молба да бъдат дадени указания как следва да провеждат своите заседания в тази обстановка.

Освен тази преписка, служебно ми е известно, че има постъпили и други такива в ЦИК, както и от колеги разбрах, че има многобройни запитвания в проведени телефонни разговори с тях по този въпрос.

Ето защо аз като докладчик прецених, че ЦИК следва да даде някакво разяснение във връзка със съществуващата в страната извънредна и усложняваща се епидемична обстановка относно разпространението на Ковид-19 на територията на страната и Ви предлагам проект на писмо, съдържащ указания на ЦИК не само до тази ОИК – Сапарева баня, но до всички ОИК. Проектът е качен във вътрешна мрежа в папката с моите инициали. Моля да се запознаете с него, след което да бъде подложено на гласуване.

Имам и второ предложение, ако комисията прецени. Освен да се изпратят писма до ОИК, тъй като в тази ситуация не знам колко от тях ще разгледат своевременно своите имейли и ще получат тези писма, на нашата интернет страница да бъде качено едно съобщение с аналогично съдържание на писмото.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА:** Колеги, чухте доклада. Виждате и проекта за писмо. Бележки?

Госпожа Солакова.

**СЕВИНЧ СОЛАКОВА:** Уважаеми колеги, председателят на ОИК – Сапарева баня в неделя и понеделник се свърза с мен. Те проведеха заседанието си. Тяхното становище беше, че след като има указания от съда, следва да бъде изпълнено.

При всички случаи, когато ОИК-овете задават такива въпроси, а те наистина са многобройни, радвам се, че госпожа Катя Иванова е подготвила писмо до всички ОИК-ове, във всички случаи председателите на ОИК следва да се свържат с общинската администрация – кмета или секретаря на общината, за да могат, ако искат, за членовете на ОИК да бъдат осигурени същите условия за безопасност, такива, каквито са осигурени за служителите от администрацията, включително предпазни средства и дезинфектанти.

На второ място, в тези случаи би било добре кметовете да могат да осигуряват по-големи помещения, в които да се осигури разстояние, дистанция между отделните членове на ОИК.

На трето място, най-важното, което казваме, то е и повторение на преди това изразено становище на ЦИК, че само в неотложни случаи следва да провеждат заседания.

Предлагам точно така да го напишем. В абзаца аз виждам предложението на колежата Иванова да се обвърже с чл. 6а, ал. 1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, но предлагам ясно да напишем следното. След като напишем: „до промяна на ситуацията се провежда само в неотложни случаи при стриктно спазване” и т.н., да кажем, че в случаите, в които по обективни причини не може да се осигури кворум за провеждане на заседание при спазване на тези изисквания може да се приложи разпоредбата на чл. 6а, ал. 1 от Закона за мерките, а именно да се проведе неприсъствено заседание, на което да се вземат решения само по неотложните случаи. Предполага се, че може да има и други случаи, но те може да бъдат отложени.

Намирам за необходимо да кажа, че ОИК очакват ЦИК, като орган, който дава методически указания по отношение работата на ОИК-овете, да има грижата, като такъв орган да даде общи указания към тях, защото те са поставени понякога в ситуация да преценяват и председателите самостоятелно да вземат решение дали да се насрочват заседания.

След като ЦИК прие решение за себе си да провежда заседания от разстояние, считам за необходимо да каже, че има такава възможност – и то точно коя от двете възможности, и то само в случаите, когато не може да се осигури кворум в неотложни случаи по обективни причини, да се провежда неприсъствено заседание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Колегата Ивков.

ИВАЙЛО ИВКОВ: Това наистина е въпрос, който се надявам бързо да изясним.

Моето притеснение от този текст е, че цитирайки чл. 6а, ал. 1, ние им указваме директно да правят само дистанционни заседания според мен. Такъв е моят прочит. Ако е така, ние трябва да дадем яснота за средствата, тоест откъде ще дойдат средствата, ако комисиите ангажират компании, които да осигурят такова дистанционно заседание, както самата ЦИК.

Ние трябва да решим: или само в неотложни случаи се събират в големи зали, спазвайки всички изисквания, пращаме и на кметовете да им се осигурят маски, дезинфекционни материали и т.н., или им казваме, че следва да съобразят и чл. 6а, ал. 1, което означава дистанционни заседания. Ако им кажем, че следва да правят дистанционни заседания, кой ще осигури бюджет за 265 ОИК-а?

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Други колеги?

Колегата Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Уважаеми колеги, има случаи, в които ОИК наистина има неотложна причина да проведе заседание. Имаше много случаи, в които общински съветници бяха назначени за кметове на общини, сещам се примерно за Нови пазар; имаше случаи, в които трябваше да се проведе заседание за предсрочно прекратяване на пълномощията. Включително имат постъпили сигнали. Сега, в момента, с оглед на това, че със ЗИД на Закона за мерките се прие, че по Изборния кодекс не се спират процесуалните срокове, те ще трябва да заседават и по тези въпроси – да събират

доказателства и при необходимост да вземат решения при наличие на условия за прекратяване или отказ да прекратят пълномощия на кметовете. В тези случаи, когато една ОИК от 13 души не може да осигури кворум, а е задължително да проведе заседание, в тези случаи считам, че ние можем да решим: провежда се неприсъствено заседание. председателят или който председателства заседанието, го изпраща за публикуване на страницата. Оформянето на протоколите и подписването се извършва след прекратяване на извънредното положение. Иначе ние поставяме в същата ситуация ОИК-овете да звънят всеки ден, ако няма кворум. Има колеги, които са в рисковата категория, има колеги, които имат малки деца, болни деца и те не се явяват на заседанията. В тези случаи ние не можем да кажем: няма да се случи, защото и досега имаше такива случаи. Трябва да решим провеждат ли заседания, прилагайки, каквато възможност има по чл. 6а, и за тях.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА:** Колегата Ивков.

**ИВАЙЛО ИВКОВ:** Това са ясни неща, аз нямам спор с колегата Солакова. В неотложни случаи не могат да спрат работа, не спират сроковете, провеждат. Ако ще им казваме нещо, дайте да им кажем как ще стане, иначе няма смисъл нищо да им казваме според мен.

Като им казваме, че следва да съобразят чл. 6а, ал. 1, те отварят Закона, четат члена и казват: дистанционно заседание. Те не са корифеи, щом ЦИК не е, се предполага, че и те не са сами да си го направят.

Аз питам един прост въпрос: какво ще решим – ще се отпускат ли средства, защото ние сме длъжни да помислим за това, ако 265 ОИК-а решат, че неотложно ще провеждат дистанционно заседание и искат да наемат компания, подобна на „Информационно обслужване” с оферта. Иначе как да го направят? Ние им казваме: неотложно може и дистанционно, но да определим реда за дистанционното. Иначе какво им казваме?



В същото време в изказването имаше и аз съм съгласен да се осигурят по-широки помещения и да се спазват правилата. Да им кажем кое от двете. И двете може, но при второто действате без пари или може да се обърнете към еди-кого си.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Колегата Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, извинявайте, че отново ще се повтаря, но мисля, че колегата Ивков не ме е чул добре.

Има две хипотези в чл. 6а, ал. 1. Има заседания от разстояние, има приемане на решения неприсъствено. При всяко мое включване аз говорех за неприсъствено решение и Ви казах как. Няма да се носи протокола за подпис, за да плащаме куриерски или каквито и да са.

ИВАЙЛО ИВКОВ: Обаче тогава трябва да кажем коя хипотеза имаме предвид.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Аз го казах.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Други предложения? Чухте, госпожа Солакова предлага втората алтернатива на чл. 6а.

С това уточнение, че след приключване на извънредното положение оформят необходимите протоколи.

Госпожа Солакова.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: А преди това се изпращат за електронен подпис.

Същото нещо съм отбелязвала и в разговорите с председателите на ОИК. Сега искам да Ви предложа да го допълним.

Обстоятелството за свързването с всеки член и изразеното становище относно възможността да участва в заседанието се протоколира от този, който свиква заседанието. Това се прилага после към протокола от проведеното заседание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Докладчикът, приемате ли тези допълнения?

КАТЯ ИВАНОВА: Приемам всички допълнения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Има ли други допълнения към предложения проект за писмо, колеги? Ако няма,

моля, процедура по гласуване на писмото с направеното допълнение от госпожа Солакова.

За – 16, против – няма. (*Георги Баханов, Димитър Димитров, Емил Войнов, Ерхан Чаушев, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Кристина Стефанова, Мария Бойкинова, Мирослав Джеров, Николай Николов, Севинч Солакова, Силва Дюкенджиева, Силвия Стойчева, Стефка Стоева, Таня Цанева и Цветанка Георгиева.*)

По т. 4 от дневния ред:

Доклад по подготовката на пътната карта за провеждането на дистанционно електронно гласуване.

Давам думата на госпожа Стефанова.

**КРИСТИНА СТЕФАНОВА:** Уважаеми колеги, във вътрешната мрежа е публикуван проект за пътна карта за осъществяване на експериментално дистанционно електронно гласуване.

Както знаете, ЦИК има ангажимент съгласно § 145, ал. 1 да произведе избори с експериментално дистанционно електронно гласуване в 3 избора, включително и частични.

Ние направихме подготовката за пътната карта още с приемането на графика за годината за възлагане на обществените поръчки от ЦИК за 2020 г., както и сме заложили действия за осъществяване на експерименталното дистанционно електронно гласуване в годишните цели на комисията съгласно действащите Вътрешни правила за финансово управление и контрол.

Това, което съм се опитала да направя, е да спазя една рамка с основни елементи за пътната карта, като целта на описанието е да напишем резултатите, самите действия стъпка по стъпка, описани в етапи, както и да обозначим срока на изпълнение и финансовия ресурс.

Мога да докладвам по-подробно. Това, което съм се опитала да направя в пътната карта, е да ползвам информацията от предоставения анализ на извършените 6 броя симулации на

дистанционното електронно гласуване, което ЦИК проведе през месец декември 2017 г. Там съм извела изводите.

Да кажа, че комисията взема предвид и доклада на Държавна агенция „Електронно управление” (ДАЕУ) във връзка с проучването на съществуващи добри практики и представения доклад за въведените дистанционни гласувания по електронен път в други държави; резултатите от анализа за приобщаване на добрите практики в осъществяване на дистанционно електронно гласуване в Република България; ограниченията в нормативната уредба, както и действащата законова рамка в Европейския съюз.

Трябва да отбележа, че към момента все още не е осъществен проектът на ДАЕУ за електронната идентификация съгласно пътната карта за електронно управление 2014-2021 г., така че към момента не можем да направим синхронизация с тази електронна идентификация и експерименталното дистанционно електронно гласуване.

Това, което е написала ЦИК в доклада си от проведените 6 симулации е, че към настоящия момент начинът за идентификация е с квалифициран електронен подпис. Това може би да подложим на дискусия.

Вземам предвид и указанията, дадени в § 145 съгласно другите възможности за идентификация.

Трябва да решим тези 3 експериментални гласувания в кои избори ще ги осъществи ЦИК, както и да кажа, че съгласно Изборния кодекс финансирането е за сметка на държавния бюджет и ЦИК като първостепенен разпоредител с бюджет.

Всички действия и етапи, които съм описала, се координират със специализираното звено за техническо осигуряване и технически контрол на дистанционното електронно гласуване. Самото определяне на финансирането като финансова рамка, рентабилност и капиталова адекватност комисията може да прецени, след като започне вторият етап от действията си и заложените в графика за обществени поръчки за 2020 г. извършване на пазарно проучване,

анализ и консултиране за определяне на прогнозна цена за експерименталното дистанционно електронно гласуване. След това пристъпваме към същинския етап за провеждане на процедура за избор на изпълнител за изработване на сертифицирана по най-висок стандарт на ISO система за гласуване, включваща софтуер за произвеждане на избори. Можем да уточним кои са изборите, да дискутираме дали ще включваме и обособяваме мобилно приложение от гледна точка на това коя идентификация ще изберем за гласуването, и решение за съхранение на базата данни заедно с хардуерното решение.

В поръчката трябва да се включи обработката на данните, предоставяне на резултатите в машинно четим формат, предоставяне на достъп...

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Извинете, това пътна карта ли е, или идея какво ще съдържа поръчката?

КРИСТИНА СТЕФАНОВА: Това са етапите и действията.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Включва ли пътната карта какво ще съдържа поръчката?

КРИСТИНА СТЕФАНОВА: Не в цялост. Само маркиращо от страна на ограниченията, които имаме в Кодекса.

Ако Ви трябва време, може да се запознаете с проекта.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Материалът е дълъг, 12 страници, днес се дава за запознаване. Тепърва ще го обсъждаме и ще работим върху него. Това е добра база, добра основа.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Кое показва смисъла на целия текст? Един текст има 3-5 неща, които дават целия фасон. Останалото е само плямпане.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Колегата Ивков.

ИВАЙЛО ИВКОВ: Вземайки повод от казаното извън микрофон, първо, искам да кажа моите адмирации за колегата, която представя доклада. До 31 март беше крайният срок по Закон ние да имаме пътна карта – ЦИК като орган. Вземайки като повод думите на госпожа Солакова в началото за висотата, в която трябва да сме в

работното, аз не виждам други висоти, освен това да правим всичко необходимо да изпълняваме задълженията си по Кодекса.

Ето един, макар плах опит, да се даде нещо, върху което да работим. Вече сме закъснели. С оглед на обстановката, мисля, че няма нищо фатално.

Въпросът е имаме ли някакви претенции да не го правим, или трябва да го направим. Това е опит да ни се даде материал, върху който да работим.

Вчера се запознах с материала. Лаик съм, не считам, че е лош. Всеки може да допринесе да паднат или останат абзаци. Не мисля, че тепърва ще работим в необозрим срок.

С оглед питането, разпределено на колегата Бойкинова, считам, че ние значително ще я улесним, защото там трябва да вземем решение как тактически ще действаме, дали ще отговорим и ще приемем пътна карта сега, до срока за отговор, или няма да го направим. Петък е срокът за отговор. Затова колегата си е направила труда и ни го представи днес. Затова имаме и заседание. За мен това е най-важният въпрос, не че омаловажавам другите в днешното заседание.

Нека спокойно да го видим. Всеки да каже: това трябва да се махне, не е правилно. Не вярвам и докладчикът да има претенции. Ние имаме от един месец създадена група, която не ни е представила проект. Никой друг не е представил проект. Ясно е, че това е взето от други неща. Ясно е, че е гледано от досегашния ни опит със симулации, от опита и стъпките с машинно гласуване. Те до голяма степен се припокриват. Затова Ви моля спокойно да го обсъдим.

Предлагам до края на седмицата на приемем пътна карта независимо дали на дистанционно заседание, на още едно или днес заседание, за да можем да отговорим: да, имаме пътна карта. Да, изпратили сме покана до всички държавни органи за създаване на звено. Да, има срок до 31 март, но с оглед на обстановката считаме, че този срок е по-скоро инструктивен. Ако ще започнем от първите

парламентарни избори, има достатъчно време. Освен това тази пътна карта според мен може да се изменя и в движение.

Важното е да започнем работа и са прави тези, които ни питат. Те не ни питат, за да ниzakлеймят, че нищо не правим, а ни питат, за да ни накарат, ако имаме други илюзии, да направим нещо и да изпълним това, за което сме длъжни по Кодекса.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Имаме проект, колеги, има база, има и комисия. Моля всички да работим по направения вече проект за пътна карта, всички да работим и да дадем предложения. Благодарим за материала.

Колегата Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Разбрах, че сега материалът е за запознаване, за обсъждане. Предлагам да обмислим с докладчика, защото ние като орган, като ЦИК имаме методика за управление на киберсигурността – документ с оглед на изборния процес и може би той трябва да бъде имплементиран по някакъв начин в пътната карта в точката за киберсигурност, отделно от звеното, просто данъде съобразено в този контекст. Поставям го като пункт в хода на разсъжденията и в хода на работата по този проект, който е основа за работа на ЦИК.

Тъй като сега се запознавам, аз имам и други виждания. Трябва според мен да изясним коя ще бъде експлоатационната среда, също така какво имаме предвид под „изборна администрация”, ако ще остане шаблонът, който колегата представя с проекта си – доклад на пътна карта.

На прима виста това са бележките ми като мнение. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Всички колеги ще работим.

Има искане, има питане. Срокът му изтича другия петък.

Госпожа Бойкинова.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Колеги, тъй като и колегата Ивков, а и председателката спомена, имаме заявление за достъп до

обществена информация от Сдружение с нестопанска цел Гражданска платформа. Основните въпроси са: готов ли е софтуерът и приета ли е пътната карта в законоустановения срок – 31.03.2020 г. за дистанционно електронно гласуване? В какъв срок ще проведете заложените в § 145, ал. 1-3 експеримент за тестване надеждността на системата? В какви срокове ЦИК ще има готовност за реално въвеждане на дистанционно електронно гласуване за всички български граждани както на територията на страната, така и в чужбина? Съответно: какви са възможностите за предоставяне на разработения софтуер от други институции, като Народно събрание, Министерския съвет? Традиционно се казва, че най-затруднени при гласуване са българите в чужбина и дали поетапно ще започнем да тестваме тази система именно за гласуване на българите извън страната.

В този смисъл съм съгласна с колегата Стефанова, която каза, че един от основните въпроси в тази пътна карта е в кои избори ние ще го въведем.

Съответно н смисълът на това заявление, на това питане е ЦИК да определи в кои три избора, включително и частични, ще има това дистанционно електронно гласуване, тъй като преди изменението на Изборния кодекс задължението на ЦИК беше да го въведе след 2018 г. в 3 последователни избори. С изменението на Закона в § 145 се дава възможност ЦИК да определи кои са тези избори. Те може да не са последователни. Казан е срок, в който ние да определим.

В този смисъл мисля, че пътната карта е много добра база, върху която да работим. Права е колегата Стефанова, че един от важните въпроси е да определим в кои избори.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА:** Колегата Димитров.

**ДИМИТЪР ДИМИТРОВ:** Аз от самото начало, разбира се, имам съмнения в реализируемостта на такъв проект. Той е нещо като да е записано в Закона, че ЦИК трябва да организира кацане на Марс, в смисъла на осигуряване на сигурност, достъпност и т.н.

Това, което мога да поема като ангажимент, е да се запозная с материала.

Разбирам, че онзи ден дойде съобщение, че има публикувана някаква Бяла книга по този повод. Мога да поема ангажимент да я обобщя, тъй като материалът и по-обширен, в интернет е достъпен. В събота и неделя ще го прегледам, ще обобщя в 2-3 страници и ще Ви го представя, всеки да погледне.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА:** Ще очакваме, колега Димитров.

Колегата Стефанова, заповядайте.

**КРИСТИНА СТЕФАНОВА:** Искам да уточня, че пътната карта, която в момента разглеждаме, е само за провеждане на експериментално дистанционно електронно гласуване. След провеждането му имаме ангажимент да представим подробен доклад-анализ за реализирането на трите избора, като представим преимущества и недостатъци и дадем мнение дали това може да бъде осъществимо в реална среда. Към момента това са нашите задължения. Ние не говорим, че това, което представяме, задължително ще проработи в този си вид в реална среда и ще бъде осъществено. Ние обаче трябва да вървим напред стъпка по стъпка, както сме го правили през годините 2016-2017. Това е следващата стъпка, която трябва да изпълним.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА:** Колегата Бойкинова.

**МАРИЯ БОЙКИНОВА:** Уважаеми колеги, срокът за отговор по заявлението за достъп до обществена информация изтича другата седмица в петък. Това не означава, че ние трябва да вземаме бързи и необмислени решения. Важното е да вземем правилно решение и може да отговорим след срока. Не считам, че това е най-важно – че имаме срок да отговорим по ЗДОИ и поради това трябва да бързаме и да вземем необмислени решения. Считам, че вървим в правилната посока. Колегата Стефанова ни е предложила пътна карта и ще вземем най-правилното решение. В крайна сметка целта е да го осъществим, а не да отговорим в 14-дневен срок.



ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Колегата Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: За да се върши нещо, първо трябва да има яснота – да се определят понятията по обем и съдържание. Ако дам определение на понятие по обем и съдържание, общо взето вече мога да го разгърна и надолу. Понятието, което обсъждаме в момента общо, за което имаме някакви смътни представи – всякакви във всякакви глави и така нататък, е какво значи пътна карта. Някой има ли представа да ми даде изходното понятие, което е породило или ще поражда допълнителни текстове? Това е едно.

Второ, този текст не пише за експериментално, а пише само „пътна карта”, така че за яснотата говоря, за да можем да си вземем нормално решенията.

КРИСТИНА СТЕФАНОВА: За експериментално изпълнение на гласуване.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Но пише „пътна карта”. В момента ние какво правим? Пътната карта какво значи? – Някакви си действия за определен срок, без да казвам какво ще вкарам в тези действия, нали?

Защо да казвам: вземам предвид това, вземам предвид онова? Защо пък да не го изключа, примерно?

С този тип текст ние предразполагаме едни други неща, които не са в обема и съдържанието на понятието, каквото и да значи то, „пътна карта”.

Ако не си изясним тези нещица, няма как да се гласуват и разгърнати текстове. Защото според мен „пътна карта” означава просто един график за определен тип действия, без да изпадам в тяхната съдържателна характеристика. А съдържателната характеристика на тези действия влиза в периода, към който трябва да се предприеме и завърши съответното действие, а не предварително да казвам какво ще вкарвам в това или онова, наричайки го „пътна карта”.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Колеги, току-що се предостави този материал. Аз не знам това сериозно обсъждане ли е.

Помолих Ви да го прочетем, да се запознаем с него, да помислим и тогава да работим по него, не да говорим...

Колегата Стефанова.

**КРИСТИНА СТЕФАНОВА:** Уважаеми колеги, тази пътна карта освен да начертае действията в стъпки, както каза господин Чаушев, има предназначение да уточни сроковете, както и финансирането. Финансирането е важна част в изпълнението на тази пътна карта поради простата причина, че ще бъде от държавния бюджет и ние трябва аргументирано, съгласно Закона за финансово управление и контрол, да изхарчим средствата по изпълнението ѝ, както и да докажем ефективност и целесъобразност в това си наше решение.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА:** Колеги, докато изчакваме госпожа Солакова да докладва по т. 5, предлагам Ви за последващо одобрение три писма.

По първото аз съм докладчик. Мисля, че там 20 души са изразили съгласие за образуване на звеното за дистанционно електронно гласуване.

Другото е на господин Войнов. Там 15 колеги са гласували „за” неговия материал за активното изборително право.

Има и на госпожа Ганчева – 17 колеги са гласували „за”.

Моля да гласуваме за последващо одобрение на тези актове, на трите писма, за които сме докладчици Стоева, Войнов, Ганчева.

**ИВАЙЛО ИВКОВ:** Защо гласуваме анблок?

**ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА:** Ние гласуваме одобрение, а не писмата. Те са събрали необходимите гласове.

Понеже колегата Ивков е „против”, заповядайте.

**ИВАЙЛО ИВКОВ:** Не разбрах кога тези писма са събрали необходимите гласове. За мен не са събрали никакви гласове, не е имало законно свикано заседание на ЦИК, не е проведено гласуване, не е бил налице необходимият кворум, не е водено заседание. Така че, ако те са изпратени за обмен, каквато има практика на ЦИК, която не оспорвам – за важни неотложни въпроси, на които изтичат

сроковете, мисля, че сега трябва да кажем: за последващо одобрение на изпращането. А иначе какво гласуваме и защо анблок? Предлагам да е писмо по писмо. Не е взето решение за нито едно писмо според мен.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА:** Решението за звеното е изпратено, така че моля процедура за последващо одобрение.

За – 17, против – няма. (*Георги Баханов, Димитър Димитров, Емил Войнов, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Кристина Стефанова, Мария Бойкинова, Мирослав Джеров, Николай Николов, Севинч Солакова, Силва Дюкенджиева, Силвия Стойчева, Стефка Стоева, Таня Йосифова, Таня Цанева и Цветанка Георгиева.*)

Единодушно е прието.

Писмото на колегата Войнов за активното изборително право, представено Ви е. Моля, процедура по гласуване.

За – 17, против – няма. (*Георги Баханов, Димитър Димитров, Емил Войнов, Ивайло Ивков, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Кристина Стефанова, Мария Бойкинова, Мирослав Джеров, Николай Николов, Севинч Солакова, Силва Дюкенджиева, Силвия Стойчева, Стефка Стоева, Таня Йосифова, Таня Цанева и Цветанка Георгиева.*)

Единодушно е прието.

Колегата Солакова.

**СЕВИНЧ СОЛАКОВА:** Колеги, моля в тези случаи, когато се изпраща един отговор, моля да се изпраща писмото и всички съпътстващи документи, ако е разпоредено от председателя съгласуването да стане по имейл и че може да се изпрати. От самото писмо ставаше ясно, че има и други изпратени писма на нашия представител в тази работна група към ДАЕУ. Това е молба.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА:** Третото писмо е отговор на госпожа Ганчева.

Моля, процедура по гласуване.

За – 16, против – 1. (За – Георги Баханов, Димитър Димитров, Емил Войнов, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Кристина Стефанова, Мария Бойкинова, Мирослав Джеров, Николай Николов, Севинч Солакова, Силва Дюкенджевиева, Силвия Стойчева, Стефка Стоева, Таня Йосифова, Таня Цанева и Цветанка Георгиева; против – Ивайл Ивков,)

Колегата Ивков има думата.

ИВАЙЛО ИВКОВ: Не се запознах. Имаше процедурно предложение, ако си представим, че сме имали нещо като заседание и обсъждане, да се качи писмото.

Питам. Не оспорвам капацитета в това отношение на колегата докладчик. Адмирации за всеки, който си е подготвил доклада, включително за нея. Просто аз не се запознах в крайна сметка с него. Да, можех да дойда до тук, но стана така, че съвсем скоро го гласувахме. Стана така, че вчера, когато бях в комисията, се запознавах с по-важни неща. Очаквах да бъде качено днес за заседанието и набързо да вземем предвид.

Освен това имаше обструкции от колеги, които ме притесняват. Ако се пита само да изкажем мнение, няма смисъл да казваме какво сме наказвали ДОСТ и какво предвижда Кодекса. Против съм съдържанието на писмото в този му вид. Затова гласувах „против”.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Колегата Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Госпожо председател, позволете да взема отношение по начина на водене.

Считам, че не следва, когато се подлагат било на гласуване, било на последващо одобрение – не го казвам с оглед на конкретната процедура и гласуванията, които направихме, в ЦИК, като колегиален орган. Да, вярно е, че има докладчик, който дава субективната си преценка въз основа на представения доклад. Но при гласуването се гласува проекта, който представя докладчикът и който в случая, както преди малко Вие подложихте на гласуване вече одобрени от комисията с необходимото мнозинство писма,

няма проект на колегата Хикс и на колегата Игрек. Има проект на ЦИК, което обективира решение на ЦИК, взето с необходимото мнозинство.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Колега Солакова, заповядайте по т. 5

Предоставяне на финансовия отчет за касово изпълнение на бюджета.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Уважаеми колеги, с оглед на изтичащ срок съгласно указания на министъра на финансите за представяне на финансовия отчет за касовото изпълнение главният счетоводител е изготвил финансовия отчет за касовото изпълнение и всички документи, които са попълнени, се намират във вътрешна мрежа, а с тези, които са в класъора в залата, може да се запознаете.

Както знаете, тези отчети се изпращат на уеббазираната система до Министерството на финансите. След като се получи „статус одобрен“ се предоставя на Сметната палата копие от индивидуалните протоколи за одобрение на отчетите – касовия отчет и два вида декларации.

В тази връзка Ви предлагам да одобрим така представените документи.

Както главният счетоводител ми обърна внимание, с оглед програмния бюджет на ЦИК разликата в този отчет е, че се прилагат правилата за отчитане на програмен бюджет, тоест по програми. В този смисъл е единствената разлика с досега попълваните и изпращани в МФ отчети.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Моля, колеги, процедура по гласуване.

За – 15, против – няма. *(Георги Баханов, Димитър Димитров, Емил Войнов, Ивайло Ивков, Кристина Стефанова, Мария Бойкинова, Мирослав Джеров, Николай Николов, Севинч Солакова, Силва Дюкенджиева, Силвия Стойчева, Стефка Стоева, Таня Йосифова, Таня Цанева и Цветанка Георгиева.)*

Госпожа Солакова има още един доклад.

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Уважаеми колеги, на 13 април изтича срокът, в който трябва да отговорим на Националния статистически институт и да предоставим информация относно разходи за опазване и възстановяване на околната среда 2019 г. Това е поредната информация, която предоставяме. С оглед на това, че ЦИК се помещава в сграда, ползвана от Народното събрание, ние не н попълваме данни, с оглед на това, че тези данни се предоставят в НСИ от Народното събрание. Попълваме единствено данни, които се отнасят до самата ЦИК като юридическо лице. В този смисъл госпожа Валерия Бончева, на която е възложено по принцип изготвянето на такива справки и изпращането им до НСИ, е изготвила такава справка. Тя се намира във вътрешната мрежа. Моля Ви да одобрим изпращането на отчета в срок, за което да упълномощим госпожа Валерия Бончева.

ПРЕДСЕДАТЕЛ СТЕФКА СТОЕВА: Чухте доклада, колеги.

Моля, процедура по гласуване.

За – 15, против – няма. *(Георги Баханов, Димитър Димитров, Емил Войнов, Ивайло Ивков, Кристина Стефанова, Мария Бойкинова, Мирослав Джеров, Николай Николов, Севинч Солакова, Силва Дюкенджиева, Силвия Стойчева, Стефка Стоева, Таня Йосифова, Таня Цанева и Цветанка Георгиева.)*

Единодушно е прието.

Колеги, поради изчерпване на дневния ред закривам заседанието.

Провеждането на следващото заседание ще бъде обявено на страницата на комисията. Закривам заседанието.

*(Закрито в 12,15 ч.)*

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Стефка Стоева

СЕКРЕТАР:

Севинч Солакова

Стенограф:

Виржиния Петрова